

جغرافیا

۱-گزینه «۱» - تنگه هرمز، آبراهه هلالی شکلی است که آب‌های آزاد اقیانوس هند و دریای عمان را به خلیج فارس متصل می‌کند. این تنگه به سبب اینکه دروازه خروجی نفت خلیج فارس است، مهم‌ترین آبراهه راهبردی (استراتژیک) و یکی از گذرگاه‌های تجاری مهم جهان است.

دریای عمان: به واسطه مجاورت با آب‌های آزاد (اقیانوس هند) و وجود سواحل با قابلیت‌های دفاعی مناسب از نظر اقتصادی و نظامی اهمیت بسیاری برای ایران دارد.

(عبدالملکی) (پایه دهم - درس سوم - موقعیت جغرافیایی ایران - موقعیت نسبی ایران - صفحه ۱۸ و ۱۹) (متوسط)

۲-گزینه «۲» - گنبد نمکی، توده‌ای از نمک به شکل تقریباً گنبدی است که بر اثر عوامل درونی و وزن مخصوص کمتر نمک نسبت به رسوبات اطراف خود بالا می‌آید.

(عبدالملکی) (پایه دهم - درس چهارم - ناهمواری‌های ایران - زاگرس چگونه به وجود آمد؟ - صفحه ۲۶) (متوسط)

۳-گزینه «۴» - مهم‌ترین دلایل کاهش آب دریاچه ارومیه:

مهم‌ترین عوامل تهدیدکننده دریاچه ارومیه که عامل اصلی بروز بحران خشکی در آن هستند، عبارت‌اند از:

- فقدان برنامه آمایش و مدیریت یکپارچه در کل حوضه آبریز دریاچه

- توسعه سطح زیرکشت و بهره‌برداری مفرط از آب

- افزایش جمعیت شهرها و روستاهای حوضه آبریز دریاچه ارومیه و افزایش نیاز به آب

- تغییر اقلیم و پدیده خشکسالی

- تخریب مراتع و پوشش گیاهی در حوضه آبریز دریاچه ارومیه

- احداث فزاینده سد بر روی رودخانه‌های حوضه آبریز دریاچه

(عبدالملکی) (پایه دهم - درس ششم - منابع آب ایران - دریاچه‌های ایران، صفحه ۵۹) (آسان)

۴-گزینه «۳» - پس از ورود آریاییان به فلات ایران و در نخستین مرحله زندگی اجتماعی، یک آبادی کوچک را ویس و آبادی بزرگ‌تر را گئو می‌نامیدند. در دوره ساسانیان، کشور به سرزمین (ایالت)، خوره (استان)، تسوگ یا تسوج (شهرستان) و رستاک (دهستان) تقسیم شده بود.

(عبدالملکی) (پایه دهم - درس هشتم - کشور، تقسیمات کشوری ایران - تاریخچه تقسیمات کشوری در ایران - صفحه ۷۲) (متوسط)

۵-گزینه «۳» - از اشکال فرسایش کاشویی (ناشی از حفر مواد) در سواحل صخره‌ای دریا می‌توان به ستون‌های سنگی دریایی، غارها و طاق‌های دریایی اشاره کرد. در سواحل دریا، همچنین اشکال فرسایشی تراکمی (ناشی از رسوب‌گذاری مواد) پدید می‌آیند. آب‌سنگ‌ها و جزایر مرجانی، باتلاق‌ها و زبانه یا دماغه ماسه‌ای از جمله این اشکال هستند.

(عبدالملکی) (پایه یازدهم - درس چهارم - ناهمواری‌ها و اشکال زمین - فرسایش طبیعی در سواحل - صفحه ۵۰) (دشوار)

۶-گزینه «۲» - گاهی دو ناحیه فرهنگی به هم خیلی نزدیک‌اند و پدیده فرهنگی در اثر تماس مستقیم مردم، از ناحیه‌ای به ناحیه دیگر منتقل می‌شود؛ مانند ورزش هاکی که مبدأ آن کشور کاناداست اما در بین مردم ایالات متحده آمریکا و نواحی مرزی آن کشور با کانادا رواج بسیاریافته است.

- به‌طورکلی، ادیان به دو گروه تقسیم می‌شوند:

(الف) ادیان مبتنی بر یکتاپرستی مانند دین اسلام، مسیحیت، یهود و زرتشت؛

(ب) ادیان مبتنی بر پرستش غیر خدای یگانه مانند هندوئیسم، بودائیسم، آئیمیسم (مذاهب قبیله‌ای)

- خانواده زبانی چینی - تبتی دومین خانواده بزرگ زبانی از نظر تعداد سخن‌گوست و در میان مردم زردپوست ناحیه آسیای شرقی رواج دارد.

(عبدالملکی) (پایه یازدهم - درس ششم - نواحی فرهنگی - ترکیبی - صفحه ۷۳، ۷۴ و ۸۱) (متوسط)

۷-گزینه «۴» - تشریح مورد نادرست:

کشور وسیعی مانند هند مدت چند قرن، مستعمره انگلستان بود، کشور کوچکی چون هلند، سال‌ها سرزمین وسیع و زرخیز اندونزی را در سیطره خود گرفته بود، کشور بلژیک سال‌ها کنگو را غارت و چپاول کرد و الجزایر سال‌ها مستعمره فرانسه بود.

(عبدالملکی) (پایه یازدهم - درس هشتم - نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی) - نابرابری در اقتصاد جهانی - صفحه ۱۰۱) (متوسط)

۸-گزینه «۱» - در این نوع نظام، بخش اعظم کشور به صورت تک‌ساخت است؛ فقط یک یا چند بخش کوچک به صورت ناحیه‌ای و خودمختار اداره می‌شوند و مناطق خود مختار اختیارات سیاسی و اجرایی ویژه‌ای در ناحیه خود دارند. نظام سیاسی کشورهای عراق، جمهوری آذربایجان و انگلستان از این نوع است.

(عبدالملکی) (پایه یازدهم - درس دهم - کشور، یک ناحیه سیاسی - الگوی مدیریت سیاسی فضا - صفحه ۱۳۹) (متوسط)

۹-گزینه «۲» - اصلاحات ارضی یعنی تغییر قوانین مالکیت زمین و توزیع مجدد آن به نفع کشاورزان. در ایران، اصلاحات ارضی در سه مرحله با سلب مالکیت مالکان بزرگ و واگذاری زمین به دهقانان خرده پا انجام گرفت؛ اما به سبب تقسیم نادرست زمین، حمایت نکردن دولت از کشاورزان، توجه به صنایع مونتاژ و واردات کالا از کشورهای خارجی نه تنها وضع روستاییان بهتر نشد بلکه شرایط انهدام کشاورزی در ایران فراهم آمد.

(کتاب درسی با تغییر) (پایه دوازدهم - درس اول - شهرها و روستاها - تغییرات جمعیت شهری و روستایی در ایران - صفحه ۱۹) (متوسط)

۱۰-گزینه «۳» - در نیمه دوم قرن بیستم، ساختن آزادراه‌ها و بزرگراه‌ها برای حل مشکل ترافیکی و همچنین افزایش سرعت خودروها متداول شد. در اوایل قرن بیستم، اختراع و تولید انبوه خودرو، چهره فضاها را شهری و خارج از شهرها را تغییر داد. خیابان‌های اصلی و فرعی و تقاطع‌ها در شهرها و شبکه‌های جاده‌ای وسیع بین شهرها و روستاها ساخته شدند و به دنبال آن، مکان‌ها و مراکز خدمات راهداری مانند پمپ‌بنزین‌ها و تعمیرگاه‌های اتومبیل به وجود آمدند.

(عبدالملکی) (پایه دوازدهم - درس سوم - ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل و نقل - ترکیبی - صفحه ۴۲ و ۴۵) (متوسط)

۱۱-گزینه «۱» - شدیدترین تنش زمین‌لرزه در نقطه کانونی آن روی می‌دهد و هر چه از این نقطه فاصله بگیریم، از شدت تکان‌های ناشی از زمین‌لرزه کاسته می‌شود. به همین دلیل است که همواره توصیه می‌شود که در مکان‌یابی ساخت‌وسازها، به ویژه مراکز سکونتگاهی، فاصله از گسل‌های فعال تا حد امکان رعایت شود.

(کنکور سراسری ۹۸) (پایه دوازدهم - درس پنجم - ویژگی‌ها و انواع مخاطرات طبیعی - کانون زمین‌لرزه، صفحه ۸۴) (متوسط)

۱۲-گزینه «۴» - کارهای ایمن‌سازی مانند مقاوم‌سازی لوله‌های انتقال انرژی، پایدارسازی سطوح شیب‌دار و نظایر آن از اقدامات قبل از وقوع زمین لغزش است.

(عبدالملکی) (پایه دوازدهم - درس ششم - مدیریت مخاطرات طبیعی - عوامل مؤثر در ایجاد زمین لغزش‌ها - صفحه ۱۰۷ و ۱۰۸) (متوسط)